

Univerzální civilizace

Fukuyama spojuje otázku lidských práv s otázkou tzv. univerzální civilizace. To je ovšem nepochybně chyba, protože jde o rozdílné roviny skutečnosti. Uznání lidských práv nevede jednoznačně k přijetí zcela určitých a za nic nezaměnitelných zásad a priorit, na kterých je založena každá civilizace. K samotné podstatě ideje lidských práv náleží důraz na možnost různosti, rozmanitosti, a to i ve způsobu jejich uplatňování. Právě proto je třeba podrobit zkoumání samu myšlenku „univerzality“ resp. její „ontologické“ předpoklady (já bych súpíš řekl „méontologické“ předpoklady). Idea univerzálních lidských práv nesmí být spojována s určitými civilizačními (společenskými, právními, kulturními atd.) rysy, normami a zvyklostmi – tím by přece byla de facto popřena. Je třeba radikálně opustit představu, že nějaká civilizace může být univerzální v tom smyslu, že by v sobě obsahovala, zahrnovala garanci nějaké superiority ve světle „něčeho“, co jedině může každou univerzalitu umožňovat, zakládat a být její mírou.

(Písek, 040703-1.)